Lietas arhīva Nr. A42-01019-24/5
ECLI:LV:ADRJRIT:2024:1126.A420101924.9.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2024.gada 26.novembrī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Aija Tauriņa,

piedaloties pieteicējam /pers. A/, pieteicēja pilnvarotajam pārstāvim /pers. B/, kā arī atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts policijas pilnvarotajai pārstāvei /pers. C/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ pieteikuma par labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu, ar kuru /pers. A/ tiktu atlīdzināti mantiskie zaudējumi 654,72 *euro* apmērā un nemantiskais kaitējumus 7000 *euro* apmērā.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts policijas 2022.gada 27.oktobra lēmumu Nr.15550012035722–1 pieteicējs /pers. A/ saukts pie administratīvās atbildības un viņam piemērots naudas sods.

Pieteicējs minēto lēmumu apstrīdēja, bet tas atstāts negrozīts ar Valsts policijas 2022.gada 23.novembra lēmumu Nr.15550012035722–2.

Ar Rīgas rajona tiesas 2023.gada 25.maija spriedumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.15550012035722.1 Valsts policijas 2022.gada 23.novembra lēmums Nr.15550012035722–2 atcelts pilnībā un administratīvā pārkāpuma lieta izbeigta.

[2] Pieteicējs ar 2023.gada 7.augusta iesniegumu vērsās Valsts policijā, kurā lūdza atlīdzināt viņam izdevumus par juridiskiem pakalpojumiem administratīvā pārkāpuma lietā 675 *euro* apmērā un nemantisko kaitējumu administratīvā pārkāpuma lietā 7000 *euro* apmērā, kas saistīts ar stresu par pieteicēja atzīšanu par vainīgu personu uz prettiesiski pieņemto lēmumu pamata, nepieciešamību tērēt laiku patiesības noskaidrošanai un pierādīšanai un ticamības pakāpes sabrukšanu par likuma normu ievērošanu un darbu pienācīgu pildīšanu no valsts pārvaldes un to amatpersonu puses.

Ar Valsts policijas 2023.gada 11.decembra lēmumu (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) nolemts atlīdzināt pieteicējam izdevumus, kas saistīti ar juridisko palīdzību un pasta un kopēšanas pakalpojumiem 170,39 *euro* apmērā un atteikt atzīt pieteicējam tiesības uz izdevumu atlīdzību par juridisko palīdzību 654,72 *euro*, kā arī atteikt izskatīt iesniegumu daļā par nemantisko kaitējumu 7000 *euro* apmērā.

Pārsūdzētais lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Attiecībā uz pieteicēju ir atjaunots stāvoklis, kāds tas pastāvēja pirms administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanas.

[2.2] Pieteicējs ne iesniegumā Nr.CA/62379, ne iesniegumā Nr.CA/94700 nav norādījis, kad un cik ilgi saņēmis konsultāciju no juridiskās palīdzības sniedzēja /pers. D/, attiecīgi secināms, ka konsultācija nav notikusi.

[2.3] Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumi Nr.1493 "Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību" neparedz pakalpojuma – vēstules sagatavošana tiesībsargam un pakalpojuma, kas ir definēts kā izbraukšana uz ceļu satiksmes negadījuma vietas analizēšanu, apmaksu.

[2.4] Uz 2023.gada 10.maija līguma Rīgas rajona tiesai lietā Nr.15550012035722.1 nav tiesas atzīmes par šāda iesnieguma saņemšanu, tas nav pievienots lietas materiāliem, attiecīgi nav apmaksājams.

[2.5] Attiecībā uz pieteicēja izteikto lūgumu apmaksāt juridiskās palīdzības sniedzēja izrakstītos rēķinus par iesnieguma sagatavošanu Valsts policijā (iesniegumi Nr.CA/49328, Nr.CA/62379 un Nr.CA/94700), apmaksa atsakāma, jo Administratīvā procesa likuma 18.panta pirmajā daļā noteikts, ka administratīvais process iestādē privātpersonai ir bez maksas, ja likumā nav noteikts citādi un 18.panta ceturtajā daļā noteikts, ja iestādē izskatāmā administratīvā lieta ir sarežģīta, iestāde pēc fiziskās personas lūguma, ievērojot šīs personas mantisko stāvokli, lemj par atlīdzību tās pārstāvim. Par pārstāvi šādos gadījumos var būt persona, kura var būt par juridiskās palīdzības sniedzēju Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma izpratnē. Atlīdzību izmaksā iestāde. Pārstāvim izmaksājamās atlīdzības apmēru, piešķiršanas un izmaksas kārtību nosaka Ministru kabinets.

Pieteicējs ir izvēlējies juridiskās palīdzības sniedzēju patstāvīgi un kaitējuma atlīdzības pamatu nosaka Rīgas rajona tiesas spriedums lietā Nr.15550012035722.1, līdz ar to atlīdzības pieprasīšana pieteicējam sarežģījumu neradās.

[2.6] Administratīvās atbildības likums paredz, ka pārmaksāto vai nepareizi iemaksāto naudas sodu atmaksā Valsts ieņēmumu dienests, pamatojoties uz Valsts ieņēmumu dienestam iesniegtu iesniegumu, tādējādi samaksātais naudas sods nav atlīdzināms Kriminālprocesā un administratīvo pārkāpumu lietvedībā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas likuma noteiktajā kārtībā.

[2.7] Lēmumu apstrīdēšana un pārsūdzēšana ir personas tiesību izmantošana un tiesiskā valstī pašsaprotams process, kas pats par sevi nelabvēlīgas sekas nerada. Pieteicējam bija jāparedz, ka būs jāvelta laiks un pūles savu tiesību aizsardzībai, kas nav uzskatāms par morālās ciešanas radošiem apstākļiem.

[2.8] Valsts policija pēc pieteicēja iesnieguma 2023.gada 18.jūlijā pieņēma lēmumu Nr.219, ar kuru nolēma pieteicējam rakstveidā atvainoties. Pieteicējs šo lēmumu ir pārsūdzējis Administratīvajā rajona tiesā. Līdz ar to, pieteicējs jau ir iepriekš iesniedzis prasību par nemantiskā kaitējuma atlīdzināšanu. Attiecībā uz nemantisko kaitējumu jaunus apstākļus tā pamatošanai pieteicējs nav norādījis, līdz ar to nav pamata atsākt skatīt pieteicēja iesniegumu šajā daļā.

[3] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikumā norādīts turpmāk minētais.

[3.1] Visi zaudējumi un nemantiskais kaitējums pieteicējam ir radušies tieši tādēļ, ka Valsts policija nespēja pienācīgi un atbilstoši likumam organizēt savu darbību. Valsts policijas nekompetentās amatpersonas pieņēma prettiesisku s lēmumus un pret pieteicēju uzsāka pretlikumīgu administratīvā

pārkāpuma procesu, procesa ietvaros aizskarot pieteicēja cilvēktiesības (kā konstatēts spriedumā) un radot viņam morālas ciešanas, veselības stāvokļa pasliktināšanos, stresu un nepamatotu laika tērēšanu un finansiālos izdevumus juridiskās palīdzības saņemšanai.

[3.2] Saskaņā ar Kriminālprocesā un administratīvo pārkāpumu lietvedībā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas likuma (turpmāk – Kaitējuma atlīdzināšanas likums) 6.panta pirmo daļu tiesiskais pamats administratīvā pārkāpuma lietvedībā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanai kalpo tiesas nolēmums, ar kuru konkrētā iestādes rīcība atzīta par prettiesisku. Konkrētajos apstākļos, uz ko pieteicējs ir atsaucies arī iesniegumā, tas ir tiesas spriedums, ar kuru konstatēta prettiesiska rīcība no Valsts policijas amatpersonu puses attiecībā uz pieteicēju, kuras dēļ ir aizskartas pieteicēja tiesības.

[3.3] Apstāklim, ka Valsts policija 2023.gada 18.jūlijā pieņēma lēmumu Nr.219 (turpmāk – Valsts policijas lēmums Nr.219), ar kuru rakstveidā atvainojās pieteicējam saskaņā ar Kaitējuma atlīdzināšanas likuma 14.panta trešo daļu un atteicās pēc būtības sniegt pieteicējam gandarījumu naudas izteiksmē par radītām ciešanām un pārdzīvojumiem, nav nozīmes. Minētais pants paredz rakstveida atvainošanos, ja ir objektīvi konstatēts, ka aizskārums nav smags.

Konkrētajos apstākļos, raugoties uz pastāvīgu Valsts policijas amatpersonu nekompetentu rīcību, kas turpina radīt pieteicējam stresa pārdzīvojumus, kuri nelabvēlīgi ietekmē veselības stāvokli, kā arī izsaka necieņu pret viņu un rada neuzticību ne tikai Valsts policijai, bet Latvijas valsts pārvaldei kopumā, Valsts policijas izvēlētais atlīdzināšanas līdzeklis – rakstveida atvainošanās ir nesamērīgs un netaisnīgs, jo nespēj sniegt preventīvu funkciju, kā arī dot pieteicējam pilnvērtīgu gandarījumu par visām ciešanām. Tieši nemantiskā kaitējuma atlīdzināšana naudas izteiksmē varēs efektīvi sniegt preventīvo funkciju un dot iespēju Valsts policijai turpmāk labāk un korektāk organizēt savu darbu.

Turklāt, Valsts policijas lēmums Nr.219 ir pieņemts pēc pieteicēja 2023.gada 21.jūnija iesnieguma, kurā pieteicējs ir lūdzis atlīdzināt nemantisko kaitējumu par to, ka pieteicējam bija ierobežotas tiesības iepazīties ar administratīvā pārkāpuma lietas materiāliem un organizēt aizstāvību sev vēlamā veidā. Tādējādi norāde uz Valsts policijas lēmumu Nr.219 ir nekorekta, jo minētais lēmums ir saistīts ar citu pieteicēja lūgumu par nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu.

[3.4] Juridiskās palīdzības sniedzējam, lai izstrādātu aizstāvības pozīciju, jāizprot un jāiepazīstas ar visām niansēm un faktiskajiem apstākļiem, kā arī jāizmanto visus pieejamos efektīvos aizstāvēšanas un aizsardzības līdzekļus, tostarp tiesībsargu, kura funkcijās ietilpst gan cilvēktiesību aizsardzība, gan sekmēšana un uzraudzība, lai valsts varas funkcijas būtu īstenotas tiesiski, lietderīgi un atbilstoši labas pārvaldības principam.

[3.5] Kritiski vērtējama Valsts policijas atsauce uz Administratīvā procesa likuma 18.panta pirmo daļu, kā attaisnojums neapmaksāt pieteicējam juridiskos pakalpojumus. Bez maksas jēdziens minētās normas kontekstā neattiecas uz apstākli, ka privātpersonai, aizstāvot savas tiesības iestādē tās amatpersonu prettiesiskās rīcības dēļ, visus izdevumus par juridiskās palīdzības saņemšanu ir jāsedz patstāvīgi un tie nevar būt atlīdzināmi.

Administratīvā procesa likuma 18.panta ceturtās daļas mērķis ir noteikt fiziskas personas tiesības jau pamatlietas izskatīšanas gaitā lūgt no valsts budžeta līdzekļiem segt viņa izdevumus pārstāvim, proti, nodrošināt personas tiesības uz pieeju tiesai. Savukārt izdevumi par juridisko palīdzību kā mantiskie zaudējumi atlīdzināmi atbilstoši Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 7.panta trešajai daļai. Līdz ar to ir nepamatota arī Valsts policijas atsauce uz Administratīvā procesa likuma 18.panta ceturto daļu, jo pieteicējs lūdz atlīdzināt izdevumus par juridisko palīdzību kā jau radušos mantisko zaudējumu Valsts policijas amatpersonu prettiesisko rīcību rezultātā.

[3.6] Pieteicēja saņemtā juridiskā palīdzība un apmaksātie izdevumi par
675 *euro* ir vērtējami kā zaudējumi Kaitējuma atlīdzināšanas likuma 10.panta trešās daļas un Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 7.panta trešās daļas izpratnē. Līdz ar to par saņemto juridisko palīdzību, kura bija nepieciešama pieteicējam, lai aizstāvētu savas tiesības, kuru aizskārums ir radies Valsts policijas prettiesiskas rīcības rezultātā, pieteicējam pienākas atlīdzinājums, jo šādi zaudējumi nebūtu radušies, ja Valsts policijas amatpersonas būtu rīkojušās saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

[3.7] Valsts policija apzināti, neraugoties uz to amatpersonu prettiesisko rīcību, kuras dēļ pieteicējam ir radušies zaudējumi un nemantiskais kaitējums, mēģina izvairīties un atbildības un taisnīga un atbilstoša atlīdzinājuma izmaksas, turpinot sniegt objektīvi nekompetentus skaidrojumus un argumentus savai likumam neatbilstošajai rīcībai. Valsts policijas pozīcija nav attaisnojama un pieteicējs turpina ciest gan finansiāli, jo viņam jāturpina vērsties pēc juridiskās palīdzības, lai aizstāvētu savas tiesības, gan morāli fiziski un emocionāli, jo viņš tiek pakļauts stresam Valsts policijas amatpersonas rīcības dēļ un nevar gūt pārliecību par savu drošību un cilvēktiesību ievērošanu, kā arī pilnīgu uzticību Valsts policijai, ka viņa tiesības netiks nepamatoti aizskartas un viņam netiks skaidri izrādīta necieņa pretēji Satversmē norādītajam.

[4] Valsts policija rakstveida paskaidrojumā norāda, ka pieteikums ir nepamatots un lūdz pieteikumu noraidīt pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā norādīto, papildus norādot turpmāk minēto.

[4.1] Pieteicējs nav ņēmis vērā, ka pierādītā apmērā radušies zaudējumi jau ir atlīdzināti, kā arī pieteicējs nav iesniedzis jaunus pierādījumus, kas apliecinātu, ka zaudējumi varētu tikt atlīdzināti lielākā apmērā.

[4.2] Konkrētajā gadījumā pieteicējam nelabvēlīgas sekas nav konstatējamas, tādēļ pieteicēja aizskārums nav vērtējams kā smags, un konkrētajā gadījumā nav pamata nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumam naudā.

[4.3] Tā kā Rīgas rajona tiesas 2023.gada 25.maija spriedums lietā Nr.15550012035722.1 par lietas izbeigšanu pieteicējam jau bija zināms 2023.gada 21.jūnijā, kad Valsts policijā saņemts pieteicēja iesniegums, kurā lūgts atlīdzināt nodarīto nemantisko kaitējumu 7000 *euro* apmērā par pieļautiem procesuāliem pārkāpumiem, Valsts policijas lēmums Nr.219 par atvainošanos pieteicējam, lai atjaunotu uzticību Valsts policijai, ir attiecināms arī uz pieteicēja norādi, ka viņš bija spiests tērēt gan naudas līdzekļus, gan savu laiku, lai pārsūdzētu policijas lēmumus, ar ko notika viņa tiesību aizskārums un ir nodarīts nemantisks kaitējums.

[5] Tiesas sēdē pieteicējs un viņa pilnvarotais pārstāvis pieteikumu uzturēja uz pieteikumā norādīto argumentu pamata, papildus norādot, ka izbraukšana uz ceļu satiksmes notikuma vietu, ļāva pieteicēja aizstāvim konstatēt nepilnības gan Valsts policijas dokumentos, gan liecinieku sniegtās apzināti nepatiesās liecībās, uz kurām pieteicēja aizstāvis vērsa uzmanību tiesā un kas arī kalpoja par pamatu objektīvās patiesības noskaidrošanai un pieteicējam labvēlīga sprieduma pieņemšanai. Ņemot vērā, ka prettiesisks Valsts policijas lēmums tika pieņemts 2022.gada 27.oktobrī, bet pieteicējam jāturpina cīnīties par savas taisnības aizstāvēšanu, ir secināms, ka pieteicējs pakļauts stresam ilgāk par diviem gadiem, jeb 24 mēnešiem, kas no ārstniecības viedokļa, nav kvalificējams kā īslaicīgs, jeb akūts stress, bet gan kā hronisks stress, ilgstošs un pastāvīgs stress. Negatīvs stress, kas ir ilgstošs, pārmērīgs stresa līmenis, kā rezultātā tiek ietekmētas kognitīvās funkcijas un ikdienas produktivitāte, emocionālā labsajūtā un attiecības ar līdzcilvēkiem, pasliktinās fiziskā veselība, saasinās hroniskas kaites. Pieteicējs uz sevis izjutis tādus stresa simptomus, kā galvassāpes un citas nespecifiskas sāpes ķermenī, miega traucējumus, trauksmi, panikas lēkmes, vieglu aizkaitināmību un nervozitāti, grūtības koncentrēties, atmiņas traucējumus, hronisku nogurumu, kas nemazinās arī pēc atpūtas, motivācijas trūkumu, neizskaidrojamas skumjas un depresiju.

Valsts policijas pārstāve pieteikumu neatzina uz pārsūdzētajā lēmumā un paskaidrojumos norādīto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[6] Izvērtējusi lietas materiālus un uzklausījusi procesa dalībniekus, tiesa secina, ka pieteikums ir daļēji apmierināms.

[7] Kā atzīts tiesu praksē, ja pieteikums ir par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai ir jāpārbauda, vai pastāv visi no tiesību normām izrietošie kritēriji administratīvā akta izdošanai. Senāts ir norādījis, ka, izskatot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai neatkarīgi no iestādes lēmumā (atteikumā) ietvertā pamatojuma ir objektīvi jāizvērtē, vai pieteicējam ir tiesības uz labvēlīgu administratīvo aktu. Konstatējot, ka kāds labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikums nav iestājies, tiesai nav pamata apmierināt prasījumu (*Senāta 2007.gada 12.aprīļa spriedums lietā Nr.SKA-118/2007 (A42254704)*). Tādējādi tiesai jāpārbauda, vai pastāv priekšnoteikumi pieteicējam labvēlīgāka administratīvā akta izdošanai.

I Par nemantiskā kaitējuma atlīdzināšanu

[8] Satversmes tiesa ir norādījusi, ka Satversmes 92.panta trešajā teikumā lietotais termins "atbilstīgs atlīdzinājums" ietver taisnīgu gandarījumu, kas konkrētajā tiesiskajā situācijā ir samērojams ar personas tiesību aizskārumu. Atbilstīgam atlīdzinājumam ir vairākas funkcijas – visupirms jau kompensācijas, samierināšanas, kā arī vispārējās un speciālās prevencijas funkcija. Minēto funkciju mērķis ir panākt efektīvu taisnīguma atjaunošanu un pamattiesību aizsardzību (*Satversmes tiesas 2020.gada 7.maija lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2019–21–01 10.2.apakšpunkts*).

Minētās tiesības attiecībā par administratīvā pārkāpuma lietvedībā iestādes nepamatotas rīcības dēļ nodarīto kaitējumu ir konkretizētas Administratīvās atbildības likuma 34.panta pirmajā daļā, kurā noteikts, ka personai, kurai amatpersonas vai augstākas amatpersonas prettiesiskas rīcības rezultātā nodarīts kaitējums, ir tiesības uz atlīdzinājumu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par iestāžu nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu. Tiesiskais regulējums par iestāžu nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu ir ietverts Kaitējuma atlīdzināšanas likumā.

Kaitējuma atlīdzināšanas likuma 5.pantā noteikts administratīvā pārkāpuma lietvedībā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas tiesiskais pamats. Saskaņā ar minētā panta 1.punktu privātpersonai ir tiesības uz kaitējuma atlīdzinājumu, ja spēkā stājies lēmums par administratīvā pārkāpuma lietvedības izbeigšanu sakarā ar to, ka nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva, vai ar to, ka fiziskā persona rīkojusies galējās nepieciešamības vai nepieciešamās aizstāvēšanās stāvoklī. Vienlaikus minētā likuma 2.panta otrā daļa noteic, ka šā likuma noteikumi piemērojami arī šajā likumā tieši neminētos gadījumos, ja administratīvā pārkāpuma lietvedībā privātpersonai nodarīts kaitējums iestādes prettiesiskas rīcības dēļ.

[9] Pieteicējs uzskata, ka viņam nodarīts smags nemantisks kaitējums, kura adekvāts atlīdzinājums būtu 7000 *euro* izmaksa. Savukārt Valsts policija ir atzinusi, ka attiecībā uz pieteicēju ir atjaunots stāvoklis, kāds tas pastāvēja pirms administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanas. Konkrētajā gadījumā pieteicējam nelabvēlīgas sekas nav konstatējamas, tādēļ pieteicēja aizskārums nav vērtējams kā smags, un konkrētajā gadījumā nav pamata nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumam naudā, tāpēc atbilstošs kaitējuma atlīdzinājums konkrētajā gadījumā ir atvainošanās, kura jau ir izteikta ar Valsts policijas lēmumu Nr.219.

Līdz ar to ir izšķirams strīds, vai pieteicējam ir nodarīts tāds kaitējums, kas ir atlīdzināms naudā.

[10] Lietā nepastāv strīds par to, ka ar Rīgas rajona tiesas 2023.gada 25.maija spriedumu lietā Nr.15550012035722.1 atzīts, ka 2022.gada 23.novembra lēmumā Nr.15550012035722–2 konstatētie faktiskie apstākļi ir nepietiekami, lai attiecībā uz pieteicēju varētu piemērot Ceļu satiksmes likuma 51.panta desmitās daļas 5.punktu, turklāt faktisko apstākļu konstatēšanā nav veikts pilnīgs un vispusīgs pierādījumu novērtējums atbilstoši Administratīvās atbildības likumam. Tiesa atcēla 2022.gada 23.novembra lēmumu Nr.15550012035722–2 pilnībā un izbeidza administratīvā pārkāpuma lietu.

Vienlaikus, tas vien, ka pastāv kaitējuma prasījuma tiesiskais pamats, nenozīmē, ka nodarīts nemantiskais kaitējums un radītas tādas faktiskās sekas, kas atlīdzināmas (*sal. Senāta 2012.gada 15.maija sprieduma lietā Nr.SKA–410/2012 (A420412311) 12.punkts*).

Saskaņā ar Kaitējuma atlīdzināšanas likuma 7.pantu tiesības uz kaitējuma atlīdzinājumu rodas, ja starp iestādes, prokuratūras vai tiesas prettiesisko vai nepamatoto rīcību un privātpersonai nodarīto kaitējumu pastāv tieša cēloņsakarība – objektīva saikne starp iestādes, prokuratūras vai tiesas rīcību un tās radīto laika ziņā vēlāk sekojošo kaitējumu, proti, minētā rīcība radījusi un noteikusi kaitējuma iestāšanās reālu iespēju un ir galvenais faktors, kas nenovēršami radījis šo kaitējumu.

Kā izriet no minētās tiesību normas, atlīdzinājums personai var tikt noteikts tad, ja ir konstatējami šādi priekšnoteikumi: 1) iestāde, prokuratūra vai tiesa ir veikusi prettiesisku vai nepamatotu rīcību Kaitējuma atlīdzināšanas likuma izpratnē; 2) personai ir radies kaitējums; 3) pastāv cēloņsakarība starp attiecīgo rīcību un kaitējumu, proti, minētā rīcība radījusi un noteikusi kaitējuma iestāšanās reālu iespēju un ir galvenais faktors, kas nenovēršami radījis šo kaitējumu.

Atlīdzinājums personai nosakāms tad, ja vienlaikus konstatējami visi minētie kaitējuma atlīdzināšanas priekšnoteikumi.

Ievērojot minēto, tiesa vērtēs, vai minētie kaitējuma atlīdzināšanas priekšnoteikumi ir konstatējami arī saistībā ar pieteicēja norādīto kaitējumu administratīvā pārkāpuma lietvedībā.

[11] Nemantiskais kaitējums fiziskai personai Kaitējuma atlīdzināšanas likuma 11.panta izpratnē ir iestādes, prokuratūras vai tiesas prettiesiskas vai nepamatotas rīcības dēļ kriminālprocesā vai administratīvo pārkāpumu lietvedībā nodarīts dzīvības, veselības, brīvības, goda un cieņas, personiskā vai ģimenes noslēpuma, citu nemantisko tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums, kā rezultātā radušās nelabvēlīgas nemantiskas sekas.

Tātad Kaitējuma atlīdzināšanas likuma 11.panta pirmajā daļā ietvertā nemantiskā kaitējuma definīcija prasa konstatēt ne tikai tiesību aizskārumu, bet arī ar šo aizskārumu radītās nelabvēlīgās sekas, jo ne jebkurš tiesību aizskārums rada nemantisku kaitējumu.

Atbilstoši Kaitējuma atlīdzināšanas likuma 14.pantam nemantisko kaitējumu nosaka atbilstoši aizskarto tiesību un ar likumu aizsargāto interešu nozīmīgumam un konkrētā aizskāruma smagumam, ņemot vērā iestādes, prokuratūras vai tiesas rīcības raksturu (6.pants), apsūdzības smagumu, kriminālprocesa ilgumu, fiziskās personas personību un rīcību, līdzatbildību, kā arī citus konkrētajā gadījumā būtiskus apstākļus (pirmā daļa). Nemantisko kaitējumu atlīdzina, atjaunojot stāvokli, kāds pastāvēja pirms kaitējuma nodarīšanas, vai, ja tas nav vai nav pilnībā iespējams, vai nav adekvāti, atvainojoties vai samaksājot atbilstīgu atlīdzību (otrā daļa). Ja lēmējiestāde vai tiesa, izvērtējot konkrētā gadījuma apstākļus, konstatē, ka privātpersonas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums nav smags, nemantiskā kaitējuma patstāvīgs vai papildu atlīdzinājums var būt rakstveida vai publiska atvainošanās (trešā daļa). Nemantiskā kaitējuma atlīdzību nosaka līdz 7000 *euro* apmērā. Ja nodarīts smags nemantiskais kaitējums, atlīdzību var noteikt līdz 10 000 *euro* apmērā, bet, ja nodarīts kaitējums dzīvībai vai sevišķi smags kaitējums veselībai, maksimālais atlīdzības apmērs var būt līdz 30 000 *euro* (ceturtā daļa).

Tādējādi atbilstoša atlīdzinājuma noteikšanā ir nepieciešama aizskāruma un atlīdzinājuma samērošana.

[12] Izskatāmajā lietā nemantiskā kaitējuma esamību pieteicējs ir pamatojis ar to, ka pret viņu nepamatoti tika ierosināta administratīvā pārkāpuma lieta, kā rezultātā pieteicējam bija jāapstrīd un jāpārsūdz iestādes lēmumi, viņš bija spiests tērēt gan naudas līdzekļus, gan savu laiku. Pieteicēja ieskatā,

nepamatoti uzsāktais administratīvā pārkāpuma process aizskāra pieteicēja cilvēktiesības un radīja viņam neuzticību ne tikai Valsts policijai, bet Latvijas pārvaldei kopumā, radīja morālas ciešanas, veselības stāvokļa pasliktināšanos un stresu. Ņemot vērā, ka pieteicējam jāturpina cīnīties par savas taisnības aizstāvēšanu, pieteicējs ir pakļauts stresam ilgāk par diviem gadiem, kas no ārstniecības viedokļa, nav kvalificējams kā īslaicīgs, jeb akūts stress, bet gan kā hronisks stress, ilgstošs un pastāvīgs stress. Pieteicējs uz sevis izjutis tādus stresa simptomus, kā galvassāpes un citas nespecifiskas sāpes ķermenī, miega traucējumus, trauksmi, panikas lēkmes, vieglu aizkaitināmība un nervozitāti, grūtības koncentrēties, atmiņas traucējumus, hronisku nogurumu, kas nemazinās arī pēc atpūtas, motivācijas trūkumu, neizskaidrojamas skumjas un depresiju.

Saskaņā ar Kaitējuma atlīdzināšanas likuma 9.pantu zaudējuma atlīdzinājuma tiesisko pamatu un atlīdzības apmēru pierāda ar Administratīvā procesa likumā norādītajiem pierādīšanas līdzekļiem (pirmā daļa). Faktus, kas apliecina nemantiskā kaitējuma nodarīšanu, pierāda ar Administratīvā procesa likumā norādītajiem pierādīšanas līdzekļiem. Privātpersonai ir pienākums norādīt, kā izpaudies tās nemantisko tiesību un ar likumu aizsargāto interešu aizskārums, un pamatot atlīdzības apmēru (otrā daļa).

[13] No lietas materiāliem konstatējams, ka lietā nav iesniegti pierādījumi, kas atbilstoši Administratīvā procesa likuma 161.panta pirmajai daļai apstiprinātu pieteicēja paskaidrojumus, ka nepamatoti uzsāktais administratīvā pārkāpuma process pieteicējam izraisīja hronisku, ilgstošu un pastāvīgu stresu un tādus stresa simptomus kā galvassāpes un citas nespecifiskas sāpes ķermenī, miega traucējumus, trauksmi, panikas lēkmes, vieglu aizkaitināmība un nervozitāti, grūtības koncentrēties, atmiņas traucējumus, hronisku nogurumu, kas nemazinās arī pēc atpūtas, motivācijas trūkumu, neizskaidrojamas skumjas un depresiju. Savukārt uzticēšanās zudums Valsts policijai un Latvijas pārvaldei kopumā ir subjektīva sajūta.

Ar Rīgas rajona tiesas spriedumu administratīvā pārkāpuma lieta pret pieteicēju tika izbeigta, tādējādi tika atjaunots iepriekšējais stāvoklis. Tiesa neapšauba, ka pieteicēja saukšana pie administratīvās atbildības varēja radīt pieteicējam pārdzīvojumus (stresu) un nepieciešamību vērsties iestādēs savu tiesību aizsardzībai.

Vienlaikus, tiesību aizsardzība, vēršoties iestādē un tiesā, nevar būt pamats nemantiskā kaitējuma atlīdzināšanai, jo neērtības, kas rodas tādēļ, ka prettiesisks lēmums jāpārsūdz tiesā, pašas par sevi nerada nemantisku kaitējumu. Tas ir tiesību normās paredzēts privātpersonu tiesību aizsardzības mehānisms, kas pats par sevi nav uzskatāms par pazemojošu un morālas ciešanas izraisošu (*sal. Senāta 2023.gada 6.oktobra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA–610/2023, ECLI:LV:AT:2023:1006.A420274421.8.L, 4.punkts un tajā minētā judikatūra*). Lai arī šīs atziņas ir izteiktas lietā, kurā tika skatīts kaitējuma atlīdzināšanas jautājums Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma kontekstā, tiesas ieskatā, šīs atziņas ir attiecināmas arī uz izskatāmo lietu.

Tiesa vērš uzmanību, ka nepieciešamība piedalīties administratīvā pārkāpuma lietvedībā un sniegt ar izmeklējamo notikumu saistītus paskaidrojumus nav tāds apstāklis, kurš pats par sevi varētu radīt būtisku negatīvu ietekmi uz personas veselību, turklāt bez attiecīgiem pierādījumiem. Protams, nevar izslēgt, ka kāda persona subjektīvi uz šiem apstākļiem var reaģēt daudz saasinātāk kā citas personas līdzīgās situācijās. Tomēr ir jāņem vērā tiesību doktrīnā norādītais, ka likumā ar nolūku nav lietoti tādi apzīmējumi, kas nemantiskā kaitējuma esības un atbilstīga atlīdzinājuma noteikšanā piešķirtu nozīmi personas emocionālajām izjūtām. Cilvēka emocionālā reakcija uz notikumiem ir atkarīga galvenokārt no viņa paša iekšējās kultūras, savaldības un citām psihiskajām īpašībām. Tādēļ arī atbilstīgs atlīdzinājums principā nevar būt atkarīgs no tā, kāda ir bijusi cilvēka emocionālā reakcija uz prettiesisko darbību un cik tēlaini viņš apraksta savus iekšējos pārdzīvojumus vai "pārinodarījuma sajūtu". Cilvēka pārdzīvojumiem var piešķirt nozīmi tikai tiktāl, ciktāl būtiska tiesību aizskāruma gadījumā šādi pārdzīvojumi rastos pat savaldīgam un nosvērtam cilvēkam *(Danovskis E. Nemantiskā kaitējuma jēdziens administratīvajās tiesībās. Jurista Vārds, 20.03.2018., Nr.12 (1018))*.

Tāpat tiesa neapstrīd to, ka pieteicējam nācās patērēt laiku, lai apstrīdētu un pārsūdzētu iestādes lēmumus, rakstītu iesniegumus tiesai, un nācās lūgt arī citu cilvēku palīdzību. Vienlaicīgi, kā tas ir atzīts tiesu praksē, par nemantisko zaudējumu neuzskata laiku un pūles, ko privātpersona veltījusi konkrētās lietas risināšanai, un likums neparedz iespēju privātpersonai atlīdzināt viņas pašas nemantisko ieguldījumu lietas risināšanā (*sal. Senāta 2008.gada 21.aprīļa sprieduma lietā Nr.22/2008 25.1.apakšpunkts*).

Tiesa nekonstatē, ka, uzsākot administratīvā pārkāpuma lietvedību un veicot darbības, kuras vērstas uz šīs lietas izskatīšanu, pieteicējam būtu nodarīts būtisks tiesību aizskārums. Turklāt, pretēji pieteicēja norādītajam, administratīvā pārkāpuma lietas uzsākšana pati par sevi nav bijusi prettiesiska, jo bija noticis ceļu satiksmes negadījums un administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšana bija nepieciešama, lai noskaidrotu vainīgo personu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā.

Administratīvo pārkāpumu lietas un krimināllietas ierosināšana nolūkā noskaidrot, vai persona ir izdarījusi administratīvu pārkāpumu vai noziedzīgu nodarījumu, pati par sevi nav uzskatāma par nepamatotu tiesību aizskārumu un nepieciešamība piedalīties šajos procesos, kā arī pārsūdzēt tajos pieņemtos lēmumus nav uzskatāma par nelabvēlīgām sekām Kaitējuma atlīdzināšanas likuma kontekstā, ja vien procesa uzsākšanā nav konstatējama ļaunprātība vai acīmredzama nolaidība *(Danovskis E. Nemantiskā kaitējuma jēdziens administratīvajās tiesībās. Jurista Vārds, 20.03.2018., Nr.12 (1018))*.

No lietas materiāliem neizriet, ka, uzsākot administratīvā pārkāpuma lietvedību, Valsts policija būtu rīkojusies ļaunprātīgi, vai pieļāvusi acīmredzamu nolaidību. Līdz ar to administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšana pati par sevi nav radījusi pieteicējam nelabvēlīgas sekas. Nelabvēlīgas sekas pieteicējam nav radītas arī ar administratīvā pārkāpuma lietvedībā veiktajām procesuālajām darbībām un pieņemtajiem procesuālajiem lēmumiem. Pat tad, ja šo darbību veikšanā būtu konstatējamas kādas neatbilstības tiesību normām, nelabvēlīgas sekas pieteicējam tās nav radījušas, jo administratīvā pārkāpuma lietvedība tika izbeigta, pieteicēja vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā nekonstatējot.

Izbeidzot administratīvā pārkāpuma lietvedību ir notikusi iepriekšējā stāvokļa atjaunošana, kas atbilstoši Kaitējuma atlīdzināšanas likuma 14.panta otrajai daļai ir primārais atlīdzināšanas veids.

Izvērtējot lietas apstākļus, tiesa atzīst, ka pieteicējam viņa tiesību aizskāruma rezultātā nav iestājušās nelabvēlīgas sekas un ar administratīvā pārkāpuma lietvedības izbeigšanu, kā arī ar iestādes darbinieku nepamatotas rīcības konstatēšanu un iestādes atvainošanos pieteicējs saņēma taisnīgu gandarījumu par savu tiesību aizskārumu. Līdz ar to konkrētajā gadījumā atlīdzinājums naudā nav samērīgs par nepamatoti uzsākto administratīvā pārkāpuma procesu pret pieteicēju.

Vienlaikus ievērojot to, ka tiesa nekonstatēja, ka administratīvā pārkāpuma lietvedība pret pieteicēju tika uzsākta nepamatoti, nav pamata saistībā ar minēto apstākli atzīt, ka pieteicējam ar lietvedības administratīvā pārkāpuma lietā uzsākšanu ir nodarīts nemantisks kaitējums, savukārt par procesuāliem pārkāpumiem administratīvā pārkāpuma lietvedībā, Valsts policija ir atvainojusies pieteicējam, ko tiesa administratīvajā lietā Nr.A420214523 ir atzinusi par atbilstošu atlīdzinājumu.

Tiesu praksē atzīts, ka atlīdzinājums var būt atbilstīgs, ja pārkāpuma radītās sekas ir likvidētas un agrākā tiesiskā situācija atjaunota. Administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtā lēmuma atcelšana pati par sevi ir morāls gandarījums – tā ir atzīšana par nevainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā. Prettiesiskais lēmums par personas administratīvo sodīšanu ir atcelts, tādēļ ir nodrošināta restitūcija, kas ir pietiekams atlīdzinājums *(Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 7.marta sprieduma lietā Nr. A42720008 11. punkts, Augstākās tiesas 2009. gada 5. jūnija sprieduma lietā Nr. SKA-338/2009 (A42500006) 13. punkts)*.

Tāpat Senāts ir atzinis, ka sabiedrībā vispārpieņemts veids, kā var tikt kompensēti nelieli emocionālie pārdzīvojumi, ir atvainošanās *(Senāta*

2010.gada 9.jūlija sprieduma lietā Nr.SKA-223/2010 (A42123804) 7.punkts). Atvainošanās ir atbilstīgākais atlīdzinājuma veids, ar kuru atlīdzina morālo kaitējumu, kas nav smags *(Senāta 2009.gada 5.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-338/2009 (A42500006) 14.punkts).* Atlīdzināms naudā ir vienīgi būtisks morālais kaitējums, tāds, kuru ar prasītā labuma piešķiršanu vairs nevar nedz juridiski, nedz faktiski atlīdzināt *(Augstākās tiesas 2009. gada 17.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-505/2009 (A42440505) 7.punkts).*

[14] Ievērojot minēto, tiesa secina, ka izskatāmajā gadījumā nav pamata labvēlīgākā administratīvā akta izdošanai, ar kuru pieteicējam tiktu atlīdzināts nemantiskais kaitējums 7000 *euro* apmērā, tādēļ pieteicēja pieteikums šajā daļā nav pamatots un ir noraidāms.

II Par mantisko zaudējumu atlīdzināšanu

[15] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējs ar 2023.gada 7.augusta iesniegumu *(lietas 8., 9.lapa)* vērsās Valsts policijā ar lūgumu atlīdzināt viņam mantiskos zaudējumus 825,11 *euro* apmērā.

Valsts policija ar pārsūdzēto lēmumu atlīdzināja pieteicējam mantiskos zaudējumus 170,39 *euro,* proti, par juridisko palīdzību, kas saņemta sastādot sūdzību par lēmuma administratīvā pārkāpuma lietā apstrīdēšanu 50 *euro*; par iesnieguma sagatavošanu Rīgas rajona tiesai 25 *euro*; par sūdzību par Valsts policijas galīgo lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā 50 *euro*; aizstāvību tiesas sēdē vienas stundas apmērā 40 *euro*; par pasta izdevumiem 2,41 *euro;* par kopēšanas pakalpojumiem 2,70 *euro.* Pasta un kopēšanas pakalpojumiem ņemts vērā Centrālās statistikas pārvaldes noteiktais patēriņa cenu indeksu par laika posmu no pieteicēja saukšanas pie administratīvās atbildības līdz pārsūdzētā lēmuma sagatavošanas dienai, nosakot to attiecīgi uz 2,55 *euro* un 2,84 *euro*.

Vienlaikus Valsts policija atteica atlīdzināt pieteicējam mantiskos zaudējumus 654,72 *euro*, tai skaitā saistībā ar vēstules sagatavošanu Tiesībsargam, izbraukšanu uz ceļu satiksmes negadījuma vietu un lūguma sagatavošanu Rīgas rajona tiesai *(lietas 48.lapa)*. Tāpat atteikts atlīdzināt pieteicēja samaksāto sodu administratīvā pārkāpuma lietā 70 *euro*. Tam nepiekrītot, pieteicējs vērsies administratīvajā tiesā, lūdzot labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu.

Līdz ar to pamatjautājums, kas tiesai jāizvērtē attiecībā uz mantisko zaudējumu atlīdzinājumu šajā lietā, ir par to, vai pieteicējam konkrētajā gadījumā ir tiesības uz mantisko zaudējumu atlīdzinājumu lielākā apmērā, nekā iestāde to nolēmusi piešķirt pieteicējam.

[16] Atbilstoši Kaitējuma atlīdzināšanas likuma 10.panta pirmajai daļai zaudējums šā likuma izpratnē ir mantiski novērtējams pametums, kas privātpersonai radies iestādes, prokuratūras vai tiesas prettiesiskas vai nepamatotas rīcības dēļ kriminālprocesā vai administratīvo pārkāpumu lietvedībā.

Savukārt šā likuma 7.pants noteic, ka tiesības uz kaitējuma atlīdzinājumu rodas, ja starp iestādes, prokuratūras vai tiesas prettiesisko vai nepamatoto rīcību un privātpersonai nodarīto kaitējumu pastāv tieša cēloņsakarība – objektīva saikne starp iestādes, prokuratūras vai tiesas rīcību un tās radīto laika ziņā vēlāk sekojošo kaitējumu, proti, minētā rīcība radījusi un noteikusi kaitējuma iestāšanās reālu iespēju un ir galvenais faktors, kas nenovēršami radījis šo kaitējumu.

Ievērojot to, ka lēmums administratīvā pārkāpuma lietā tika atcelts un lietvedība izbeigta, bet saistībā ar minētā lēmuma apstrīdēšanu un pārsūdzēšanu tiesā pieteicējam radās izdevumi, kas saistīti ar juridiskās palīdzības saņemšanu, tiesa konstatē cēloņsakarību starp iestādes prettiesisku lēmumu un pieteicēja zaudējumiem.

[17] Pieteicējs uzskata, ka zaudējumi, kas viņam radušies saistībā ar juridisko pakalpojumu saņemšanu ir atlīdzināmi to faktiskā apmērā, proti, 2023.gada 10.augusta iesniegumā Valsts policijai norādītajā apmērā 675 *euro*. Minētajā summā ietilpst 7,5 konsultāciju stundas (katra 50 *euro*), kopā 375 *euro*; izbraukšana uz ceļu satiksmes negadījuma vietu divu stundu apjomā (katra 50 *euro*), kopā 100 *euro*; pārstāvēšana tiesā četras stundas (cena 50 *euro* stundā), kopā 200 *euro*.

[17.1] Kaitējuma atlīdzināšanas likuma 10.panta trešā daļa noteic, ka zaudējums aptver arī izmaksas, kas saistītas ar juridisko palīdzību. Izmaksas par juridisko palīdzību un ar to saistītajiem izdevumiem atlīdzina atbilstoši normatīvajos aktos par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības samaksu kriminālprocesā noteiktajiem veidiem un apmēram.

Likumā minētā valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības atlīdzinājuma veidi un apmērs ir noteikti Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumos Nr.1493 "Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kartību" (turpmāk – Noteikumi Nr.1493).

Šo noteikumu 8.punkts noteic, ka valsts nodrošina šādu juridisko palīdzību kriminālprocesā: procesuālā dokumenta sastādīšanu pirmstiesas procesa un tiesvedības stadijā (8.2.apakšpunkts) un pārstāvību un aizstāvību pirmstiesas procesā un tiesas sēdē (8.3.apakšpunkts). Savukārt noteikumu 28.punkts noteic apmēru, kādu juridiskās palīdzības sniedzējam valsts maksā par juridisko palīdzību vienai personai kriminālprocesā.

Noteikumu Nr.1493 28.3.apakšpunkts noteic, ka par tāda dokumenta sastādīšanu, kas nepieciešams lietas iztiesāšanai rakstveida procesā (iebildums vai paskaidrojums) izmaksā kompensāciju 25 *euro*, savukārt šo noteikumu 30.punkts precizē, ka 28.3.apakšpunktā minētais samaksas apmērs ietver juridiskās palīdzības sniedzēja juridisko konsultāciju, sastādot procesuālo dokumentu.

[17.2] Konkrētajā gadījumā no lietas materiāliem izriet, ka pieteicējam radušās izmaksas par 7,5 konsultāciju stundām (katra 50 *euro)*, kopā 375 *euro*; izbraukšanu uz ceļu satiksmes negadījuma vietu divas stundas (katra 50 *euro* apmērā), kopā 100 *euro*; pārstāvēšana tiesā četras stundas (cena 50 *euro* stundā), kopā 200 *euro.*

Valsts policija atbilstoši Noteikumu Nr.1493 28.2.apakšpunktam atlīdzinājusi pieteicējam 50 *euro* par 2023.gada 8.novembra sūdzības par sākotnējo lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā sagatavošanu un 2023.gada 24.decembra sūdzības par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā tiesai sagatavošanu 50 *euro*.

Tāpat Valsts policija atbilstoši Noteikumu Nr.1493 28.8.apakšpunktam atlīdzinājusi pieteicējam aizstāvja piedalīšanos tiesas sēdē vienas stundas apmērā 40 *euro*, bet saskaņā ar minēto noteikumu 28.6.apakšpunktu atlīdzinājusi izdevumus par 2023.gada 8.februāra iesnieguma (paskaidrojums) tiesai administratīvā pārkāpuma lietā sastādīšanu 25 *euro*.

[17.3] Valstij nav pienākuma pilnā apmērā atlīdzināt personai visus ar juridisko palīdzību saistītos izdevumus. Satversmes 92.pantā ietvertās tiesības uz tiesas pieejamību būtībā tiek nodrošinātas, ja personai ir pietiekami plašas iespējas izvēlēties juridiskās palīdzības sniedzēju un ja valsts ir izveidojusi tādu tiesisko regulējumu, kas gadījumā, kad lieta izšķirta personai par labu, paredz ar šo palīdzību saistīto izdevumu atlīdzināšanu saprātīgā apmērā (*sal. sk. Satversmes tiesas 2022.gada 25.marta sprieduma lietā Nr.2021-25-03 11.punktu*).

Satversmes tiesa ar 2022.gada 29.marta spriedumu lietā Nr.2021-25-03 atzinusi par neatbilstošu Satversmes 92.panta pirmajam teikumam noteikumu Nr.859 3., 4. un 5.punktu, ciktāl tas neparedz ar juridisko palīdzību saistīto nepieciešamo izdevumu atlīdzinājumu saprātīgā apmērā. Šajā lietā Satversmes tiesa secinājusi, ka atšķirībā no noteikumiem Nr.859 noteikumi Nr.1493 kopš to stāšanās spēkā 2010.gada 1.janvārī ir grozīti gandrīz katru gadu. Mainoties situācijai, lai veicinātu juridiskās palīdzības kvalitāti un nodrošinātu tiesības uz pieeju tiesai, tika noteikti arvien jauni juridiskās palīdzības

veidi, palielināts tās apjoms un samaksas apmērs.

Ievērojot minēto Noteikumos Nr.1493 un Valsts policijas noteiktais atlīdzinājuma apmērs par minēto dokumentu sastādīšanu ir saprātīgs un atbilstošs. Arī pieteicējs nav norādījis uz objektīviem apstākļiem, kuru dēļ šāds apmērs konkrētajā gadījumā nebūtu saprātīgs un neizpildītu pienācīga atlīdzinājuma par juridisko palīdzību funkciju.

Pieteicējs iebildis tam, ka Valsts policija nav atlīdzinājusi pieteicēja izmaksas, kas viņam radušās par iesnieguma iesniegšanu Tiesībsargam, par izbraukšanu uz ceļu satiksmes negadījuma vietu, norādītajām konsultācijām, divu iesniegumu Valsts policijai par atlīdzinājumu sagatavošanu un administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā sastādīto dokumentu par procesuālā termiņa atjaunošanu tiesai (24.12.2022.) sastādīšanu.

[17.4] Attiecībā uz izdevumiem, kas saistīti ar iesnieguma sagatavošanu Tiesībsargam tiesa norāda, ka ievērojot to, ka Tiesībsargs nav kompetentā iestāde administratīvā pārkāpuma lietas virzībā, nav konstatējama minēto izdevumu attiecināmība uz administratīvā pārkāpuma lietvedību, proti, cēloņsakarība, tādējādi Valsts policija pamatoti atteica atlīdzināt minētos izdevumus, jo nepastāv priekšnoteikumi to atlīdzināšanai.

[17.5] Pieteicējam nav atlīdzināti izdevumi, kas saistīti ar 2022.gada 24.decembra iesniegumu tiesai par procesuālā termiņa atjaunošanu Valsts policijas lēmuma administratīvā pārkāpuma lietā Nr.15550012035722-2 pārsūdzēšanai *(lietas 33., 34.lapa)*. Valsts policija arī nav sniegusi vērtējumu par to vai minētie izdevumi atlīdzināmi vai nē, kaut gan šāds dokuments atradās Valsts policijas rīcībā.

No minētā iesnieguma izriet, ka pieteicējam pienācīgā kārtā netika paziņots lēmums administratīvā pārkāpuma lietā, tādēļ pieteicējs nokavēja tā pārsūdzēšanas termiņu. Ievērojot to, ka administratīvā pārkāpuma lieta tiesā tika izskatīta secināms, ka tiesa atzina minētos termiņa nokavēšanas iemeslus par attaisnotiem, tādējādi iesniegums par nokavētā termiņa atjaunošanu ir atzīstams par Noteikumu Nr.1493 28.6.apakšpunktā norādīto dokumentu, proti, sūdzības par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā papildinājumu, bez kura nevarēja notikt procesa tālāk virzība, tādējādi par tā sastādīšanu atlīdzināmi 25 *euro*.

[17.6] Pieteicējs saistībā ar juridiskās palīdzības pakalpojumiem lūdzis atlīdzināt juridiskās palīdzības sniedzēja izbraukumu uz ceļu satiksmes negadījuma vietu divu stundu apjomā 100 *euro*.

Tiesa konstatē, ka šādu izdevumu atlīdzināšanu neparedz Noteikumi Nr.1493. Tiesa norāda, ka ierobežota zaudējumu atlīdzināšanas kārtība par juridisko palīdzību ir noteikta, balstoties uz saprātīgiem apsvērumiem, kas vērsti uz valsts finanšu resursu efektīvu izmantošanu un to, lai tiktu nodrošinātas ikviena tiesības uz juridisko palīdzību.

Tomēr gadījumā, ja personas prasītā atlīdzinājuma summa par advokāta palīdzības samaksu pārsniedz noteikto taksi, tiesai jāvērtē, vai konkrētajos apstākļos par atbilstīgu atlīdzinājumu ir atzīstama tieši un vienīgi pieteicēja prasītā summa. Šaubu gadījumā ir jāpārbauda, vai Kaitējuma atlīdzināšanas likuma 4.panta pirmās daļas 7.punkts atbilst Latvijas Republikas Satversmes 92.panta trešajam teikumam, proti, vai likuma normā ietvertais atlīdzinājuma apmērs (noteiktā takse par advokāta palīdzības samaksu) ir atbilstīgs atlīdzinājums un vai minētajā tiesību normā ietvertais atlīdzinājuma ierobežojums konkrētās lietas apstākļos nepārkāpj samērīguma principu (*sk. Senāta 2012.gada 24.aprīļa sprieduma Nr.SKA-213/2012 (lieta Nr.A42711108) 9.punktu*).

Izvērtējot konkrētās lietas apstākļus, tiesa nesaskata samērīguma principa pārkāpumu, atsakot pieteicējam atlīdzināt minētos izdevumus, jo nav saskatāma objektīva nepieciešamība konkrētajā administratīvā pārkāpuma lietā izbraukt uz ceļu satiksmes negadījuma vietu, pirmkārt, tādēļ, ka konkrētajā administratīvā pārkāpuma lietā nebija strīdu, kas saistīti ar konkrēto krustojumu un ko varētu konstatēt tikai apskatot krustojumu dabā (strīds par ceļa zīmju redzamību, strīds par to, vai liecinieks no savas atrašanās vietas varēja redzēt negadījumu utml.). Otrkārt, pieteicēja aizstāvja izvēlētā aizstāvības taktika nebija saistīta ar administratīvā pārkāpuma lietas faktiskajiem apstākļiem (pieteicējs uzsākot braukšanu pie zaļās gaismas pēkšņi strauji nobremzēja, kā rezultātā aizmugurē braucošā automašīna ietriecās pieteicēja vadītajā automašīnā), bet gan ar pieteicēja motīviem, kādēļ šāda bremzēšana notika (ar vai bez pamatota iemesla). Arī tiesa lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.15550012035722-2 atcēla tādēļ, ka nebija pietiekamu pierādījumu par to, ka pieteicēja straujā bremzēšana bija nepamatota (bez iemesla).

Papildus tiesa norāda, ka krustojumus un ielas 360° skatā efektīvi un bez liekiem izdevumiem ir iespējams apskatīt google.com/maps.

[17.7] Noteikumu Nr.1493 V nodaļa, kas ir piemērojama atlīdzinājuma noteikšanai administratīvā pārkāpuma lietās, neparedz atlīdzināt izdevumus par juridiskajām konsultācijām. Turklāt minēto noteikumu 30.punkts noteic, ka šo noteikumu 28.1., 28.2., 28.3., 28.4., 28.5. un 28.6. apakšpunktā minētais samaksas apmērs ietver juridiskās palīdzības sniedzēja juridisko konsultāciju, sastādot procesuālo dokumentu.

Tādējādi konsultāciju izmaksas nav atsevišķi uzskaitāmas, bet ir ietveramas izdevumos par konkrēto procesuālo dokumentu sastādīšanu.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.1493 30.punktu konsultāciju izmaksas atsevišķi tiek apmaksātas, ja pēc juridiskās konsultācijas sniegšanas tiek konstatēts, ka šo noteikumu 28.3., 28.4. un 28.5. apakšpunktā minētā procesuālā dokumenta sagatavošana nav pamatota un lietderīga, tad par juridisko konsultāciju atlīdzina 20 *euro.*

Lietā nav konstatējama šādu apstākļu esamība, līdz ar to izskatāmajā gadījumā nav konstatējamas papildus juridiskās palīdzības izmaksas par konsultācijām, kas pieteicējam būtu atlīdzināmas.

[17.8] Pieteicējs uzskata, ka viņam atlīdzināmi izdevumi par pārstāvību tiesas sēdē četru stundu apjomā kopā 200 *euro,* tomēr no lietā esošās Rīgas rajona tiesas sniegtās informācijas *(lietas 62.lapa)*, tiesas sēde lietas izskatīšanai 2023.gada 11.maijā ilga 58 minūtes un 53 sekundes, tādējādi pieteicējam minētie izdevumi ir atlīdzināmi par vienu stundu un nav saprotams, kādēļ pieteicējs prasījis atlīdzinājumu par četrām stundām. Pieteicējs nav iesniedzis pierādījumus, ka pārstāvība tiesas sēdē notika četras stundas, nevis vienu.

[17.9] Pieteicējs kā dokumentus, kas apliecina juridiskās palīdzības saņemšanu administratīvā pārkāpuma lietā Valsts policijai iesniedza 2023.gada 31.janvāra iesniegumu Rīgas rajona tiesai, kurā lūdz izsniegt administratīvā pārkāpuma lietas materiālu kopijas *(lietas 41.lapa)* un 2023.gada 27.aprīļa iesniegumu Rīgas rajona tiesai par tiesas sēdes protokola un audioprotokola izsniegšanu *(lietas 47.lapa)*.

Noteikumu Nr.1493 V nodaļā nav paredzēts segt izdevumus par juridisko palīdzību par minēto dokumentu sagatavošanu. Minētie dokumenti nav saistīti ar lietas tālāku virzību un nav nepieciešami lietas izskatīšanai. Pieteicējam un viņa juridiskās palīdzības sniedzējam ir iespēja izvēlēties veidu, kā viņš iepazīstas ar lietas materiāliem, to ir iespējams izdarīt arī attālināti, līdz ar to nevar secināt, ka izdevumi, kas radušies par juridiskajiem pakalpojumiem sastādot minētos iesniegumus ir tiešā cēloņsakarībā ar iestādes prettiesisko lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā. Tādējādi nav konstatējams pieteicējam radies mantisks zaudējums, kas ir tiešā cēloņsakarībā ar administratīvā pārkāpuma lietvedību.

[17.10] Valsts policija atteikusi atlīdzināt pieteicējam izdevumus par juridisko palīdzību, kas saistīti ar 2023.gada 10.maija iesnieguma sagatavošanu Rīgas rajona tiesai (lūgums par informācijas pievienošanu lietai) *(lietas 48.lapa)*, jo uz minētā dokumenta nav atzīmes par tā saņemšanu tiesā un tas nav pievienots lietas materiāliem.

Tiesa atzīst minēto atbildētāja secinājumu par pamatotu, jo atlīdzinājums nav piešķirams par dokumentu sagatavošanu, kuri nav tikuši iesniegti konkrētajā procesā, bet ir bijuši tikai sagatavoti.

[17.11] Valsts policija atteikusi atlīdzināt pieteicējam izdevumus, kas saistīti ar juridiskajiem pakalpojumiem - pieteicēja 2023.gada 21.jūnija iesnieguma *(lietas 49.-50.lapa)* par nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu sagatavošanu un 2023.gada 7.augusta iesnieguma *(lietas 8., 9.lapa)* par nemantiskā kaitējuma un mantisko zaudējumu atlīdzināšanu sagatavošanu šajā procesā. Lēmums pamatots ar Administratīvā procesa likuma 18.panta pirmo daļu, kas noteic, ka administratīvais process iestādē privātpersonai ir bez maksas un ceturtajā daļā noteikto, ka, ja lieta ir sarežģīta, iestāde pēc

fiziskās personas lūguma, ievērojot šīs personas mantisko stāvokli, lemj par atlīdzību tās pārstāvim. Konkrētajā gadījumā lieta nav sarežģīta.

Tiesa minēto Valsts policijas secinājumu atzīst par nepamatotu. Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanai administratīvajās lietās ir jāizpildās kritēriju kopumam, proti, personai ir jāatbilst konkrētam mantiskam stāvoklim un lietai ir jābūt sarežģītai. Apstāklis, ka lieta nav sarežģīta nevar būt par pamatu, lai personai liegtu tiesības saņemt juridisko palīdzību un neatzītu šādus izdevumus par mantiskiem zaudējumiem. Savukārt norāde likumā par to, ka administratīvais process iestādē privātpersonai ir bez maksas nozīmē tikai to, ka par procesa uzsākšanu iestādē valsts nevar noteikt maksu (nodevu vai drošības naudu).

Tiesa, vērtējot vai pieteicējam ir atlīdzināmi izdevumi par juridisko palīdzību sagatavojot 2023.gada 21.jūnija iesniegumu par nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu Valsts policijai, norāda turpmāk minēto.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 93.panta pirmo daļu iesniedzot iesniegumu par administratīvā akta vai faktiskās rīcības apstrīdēšanu, vienlaicīgi var prasīt atlīdzinājumu.

Savukārt minētā panta otrā daļa noteic, ja administratīvo aktu vai faktisko rīcību var pārsūdzēt tiesā bez apstrīdēšanas vai ja zaudējumus vai kaitējumu nodarījusi augstāka iestāde apstrīdēšanas procesā, pieteikumā par administratīvā akta vai faktiskās rīcības pārsūdzēšanu vienlaicīgi var prasīt arī atlīdzinājumu.

Tas nozīmē, ka iesniedzot Valsts policijai 2023.gada 21.jūnija iesniegumu par nemantiskā kaitējuma atlīdzināšanu vai apstrīdēšanas iesniegumu par lēmumu, kas pieņemts saistībā ar to, pieteicējs vienlaikus varēja prasīt atlīdzināt mantiskos zaudējumus par juridiskajiem pakalpojumiem šī iesnieguma sagatavošanai.

Administratīvā procesa likuma 93.panta trešā daļa noteic, ja atlīdzinājums nav prasīts vienlaicīgi ar administratīvā akta vai faktiskās rīcības apstrīdēšanu vai pārsūdzēšanu, iesniegumu par atlīdzinājumu var iesniegt iestādei, kas nodarījusi zaudējumus vai kaitējumu. Atlīdzinājumu iestādei var prasīt, ja ir pabeigta attiecīgās administratīvās lietas izskatīšana pēc būtības (ir stājies spēkā augstākas iestādes lēmums, un tas nav pārsūdzēts, ir stājies spēkā tiesas spriedums (..).

Saistībā ar Valsts policijas lēmumu, kas pieņemts pamatojoties uz 2023.gada 21.jūnija iesniegumu par nemantiskā kaitējuma atlīdzināšanu, tiesa konstatē, ka Administratīvajā rajona tiesā ir ierosināta administratīvā lieta Nr.A420214523, kur nav stājies spēkā tiesas spriedums un tiesvedība vēl notiek. Tādējādi pieteicējam mantiskos zaudējumus par juridiskās palīdzības izdevumiem, kas saistīti ar 2023.gada 21.jūnija iesnieguma sagatavošanu, būs tiesības prasīt pēc tam, kad noslēgsies minētā tiesvedība.

[17.12] Vērtējot vai pieteicējam ir atlīdzināmi mantiskie zaudējumi, kas radušies saņemot juridisko palīdzību par 2023.gada 7.augusta iesnieguma sagatavošanu, tiesa konstatē turpmāk minēto.

Kā jau tiesa norādīja iepriekš, saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 92.pantu ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai nemantisko kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību. Lēmums par mantisko zaudējumu un nemantiskā kaitējuma atlīdzināšanu vai atteikšanos tos atlīdzināt ir administratīvais akts.

Zaudējumu atlīdzināšanas kārtība ir noteikta Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likumā (turpmāk - Atlīdzināšanas likums).

Atlīdzināšanas likuma 4.panta pirmajā daļā noteikts, ka iestāde zaudējumu var nodarīt ar darbību, izdodot prettiesisku administratīvo aktu vai veicot prettiesisku faktisko rīcību, vai arī ar bezdarbību, ja iestādei bija pienākums rīkoties, bet tā prettiesiski nav rīkojusies. No minētā, kā arī Administratīvā procesa likuma 92.panta izriet, ka viens no zaudējumu atlīdzības tiesiskajiem pamatiem ir prettiesisks administratīvais akts vai faktiskā rīcība.

Saskaņā ar Atlīdzināšanas likuma 5.panta pirmo daļu tiesības uz zaudējuma atlīdzinājumu ir cietušajam, proti, privātpersonai, kas ir prettiesiska administratīvā akta adresāts vai trešā persona Administratīvā procesa likuma izpratnē, kā arī privātpersonai, pret kuru ir tieši vērsta vai kuru tieši skar iestādes prettiesiska faktiskā rīcība.

Konkrētajā gadījumā, ievērojot to, ka tiesa atzina, ka Valsts policijas 2023.gada 11.decembra lēmums Nr.336 ir daļēji prettiesisks, jo pieteicējam nepamatoti nav atlīdzināta daļa mantisko zaudējumu par juridiskās palīdzības saņemšanu, pastāv tiesiskais pamats mantisko zaudējumu, kas saistīti ar atlīdzinājuma pieprasīšanu, atlīdzināšanai.

Izdevumi, kas radušies saņemot juridisko palīdzību administratīvajā lietā par mantisko zaudējumu un nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu, kas nodarīts administratīvā pārkāpuma lietā, ir atzīstami par pieteicēja mantisku pametumu, kas pieteicējam nebūtu radušies, ja iestādes lēmums administratīvā pārkāpuma lietā būtu bijis tiesisks.

Vērtējot to, kādā apmērā minētie zaudējumi ir atlīdzināmi, tiesa konstatē, ka pieteicējs Valsts policijai 2023.gada 21.novembra skaidrojumā *(lietas 27.-29.lapa),* par juridiskās palīdzības apjomu un saturu, norādījis izdevumus 75 *euro* par 2023.gada 7.augusta iesnieguma sagatavošanu. Kā minēto izmaksu pierādījums iesniegts 2023.gada 21.novembra rēķins *(lietas 55.lapa)*.

Tiesa konstatē, ka minētajā rēķinā juridisko pakalpojumu atšifrējumā norādīts -paskaidrojuma sagatavošana pēc 2023.gada 31.oktobra Valsts policijas lēmuma Nr.3 50 *euro* apmērā un dokumentu kopēšana (daudzums 0,5) 25 *euro* apmērā.

Ievērojot to, ka minētais skaidrojums sagatavots pamatojoties uz Valsts policijas 2023.gada 31.oktobra lēmumu Nr.302 *(lietas 56., 57.lapa),* ir konstatējama minēto izdevumu saistība ar konkrēto atlīdzinājuma iesniegumu.

Atlīdzības likuma 7.panta trešā daļa noteic, ka mantiskais zaudējums ir arī zaudējums, kas saistīts ar administratīvā akta atcelšanu, iestādes faktiskās rīcības novēršanu vai tās seku likvidēšanu, zaudējuma samazināšanu vai likvidēšanu. Mantiskais zaudējums aptver arī izmaksas, kas saistītas ar juridisko palīdzību. Šo izmaksu maksimālo apmēru nosaka Ministru kabinets.

Pamatojoties uz minēto deleģējumu ir izdoti Ministru kabineta 2011.gada 8.novembra noteikumi Nr.859 "Noteikumi par privātpersonai atlīdzināmo juridiskās palīdzības izmaksu maksimālo apmēru" (turpmāk – noteikumi Nr.859), kas nosaka ar juridisko palīdzību saistīto izmaksu (turpmāk – izmaksas) maksimālo apmēru, ko atlīdzina privātpersonai, ja valsts pārvaldes iestādes rīcības dēļ privātpersonai tika nodarīts mantiskais zaudējums vai personisks kaitējums.

Minēto noteikumu 3.5.apakšpunkts nosaka, ka par tāda dokumenta sastādīšanu, kas nepieciešams lietas izlemšanai (iesniegumi, lūgumi vai paskaidrojumi (izņemot dokumentu par informācijas pieprasīšanu un šo noteikumu 3.2., 3.3. un 3.4. apakšpunktā minētos dokumentus)) atlīdzina 26 *euro*.

Satversmes tiesa ar 2022.gada 29.marta spriedumu lietā Nr.2021-25-03 atzinusi par neatbilstošu Satversmes 92.panta pirmajam teikumam noteikumu Nr.859 3., 4. un 5.punktu, ciktāl tas neparedz ar juridisko palīdzību saistīto nepieciešamo izdevumu atlīdzinājumu saprātīgā apmērā. Šajā lietā Satversmes tiesa secinājusi, ka atšķirībā no noteikumiem Nr.859 noteikumi Nr.1493 kopš to stāšanās spēkā 2010.gada 1.janvārī ir grozīti gandrīz katru gadu. Mainoties situācijai, lai veicinātu juridiskās palīdzības kvalitāti un nodrošinātu tiesības uz pieeju tiesai, tika noteikti arvien jauni juridiskās palīdzības veidi, palielināts tās apjoms un samaksas apmērs.

Vērtējot vai par minētā iesnieguma sastādīšanu noteikumu Nr.859 3.5.apakšpunktā noteiktais atlīdzinājums ir saprātīgs, tiesa atzīst, ka noteiktā atlīdzība nav atbilstoša, salīdzinot to ar vidējām zvērinātu advokātu pakalpojumu izmaksām, kas ir 100-150 *euro* stundā. Ņemot vērā, ka pieteicējam juridisko palīdzību nav sniedzis zvērināts advokāts, bet jurists, kā arī vērtējot skaidrojumā un iesniegumā ietverto juridisko pamatojumu, proti, tiesa uzskata, ka tas nav juridiski sarežģīts, tajā nav bijusi nepieciešama judikatūras analīze un tā sagatavošana varētu aizņemt ne vairāk kā divu stundu darba,

tādējādi tiesa atzīst par saprātīgu un atbilstošu atlīdzināt rēķinā norādīto summu 50 *euro* par iesnieguma sagatavošanu atlīdzinājuma pieprasīšanai.

Vienlaikus tiesa atzīst, ka nav pamata atlīdzināt minētajā rēķinā norādītos 25 *euro,* kas atšifrēta kā dokumentu kopēšana, jo minētais pakalpojums nav juridiskā palīdzība. Vispārīgi tiesa var atlīdzināt mantiskos zaudējumus, kas radušies izgatavojot dokumentu kopijas, taču tādā gadījumā ir jābūt skaidram, kas, kad un cik lielā apjomā kopēts. Izvērtējot pierādījumus par norādītajiem izdevumiem, minētais nav konstatējams, līdz ar to minēto mantisko zaudējumu atlīdzinājums ir atsakāms, jo nav konstatējama saistība ar konkrēto administratīvo procesu.

[18] Apkopojot minēto, tiesa atzīst, ka pieteicējam papildus Valsts policijas noteiktajam atlīdzinājumam ir atlīdzināmi mantiskie zaudējumi par juridiskās palīdzības izmantošanu 75 *euro* apmērā - izdevumi, kas saistīti ar 2022.gada 24.decembra iesniegumu tiesai par procesuālā termiņa atjaunošanu Valsts policijas lēmuma administratīvā pārkāpuma lietā Nr.15550012035722-2 pārsūdzēšanai 25 *euro,* mantiskie zaudējumi, kas radušies saņemot juridisko palīdzību par 2023.gada 7.augusta iesnieguma un skaidrojuma sagatavošanu *50 euro*, savukārt pieteikums pārējā daļā par mantisko zaudējumu atlīdzināšanu ir noraidāms.

[19] Ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmajai daļai piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Kā izriet no Tiesu informācijas sistēmā pieejamiem datiem, pieteicējs 2024.gada 14.janvārī ir samaksājis valsts nodevu 30 *euro* apmērā par pieteikumu par lietas ierosināšanu tiesā. Ņemot vērā, ka pieteikums ir daļēji apmierināms, no atbildētājas Latvijas Republikas par labu pieteicējam piespriežama samaksātā valsts nodeva 30 *euro* apmērā.

Valsts nodeva atlīdzināma Ministru kabineta 2013.gada 12.februāra noteikumu Nr.85 „Kārtība, kādā administratīvajā lietā iemaksā, atmaksā un atlīdzina valsts nodevu un iemaksā un atmaksā drošības naudu" 13. un 14.punktā noteiktajā kārtībā. Saskaņā ar minēto noteikumu 13.punktu valsts nodevu atlīdzina mēneša laikā pēc pieteicēja iesnieguma saņemšanas iestādē no tās iestādes budžeta līdzekļiem, kura attiecīgajā administratīvajā lietā bijusi pieaicināta atbildētāja pusē, tādējādi valsts nodeva 30 *euro* apmērā atlīdzināma no Valsts policijas budžeta līdzekļiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 246.-251.pantu un 289.-290.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

daļēji apmierināt /pers. A/ pieteikumu par labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējam tiktu atlīdzināti mantiskie zaudējumi 654,72 *euro* apmērā un nemantiskais kaitējumus 7000 *euro* apmērā;

uzlikt pienākumu Valsts policijai viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās brīža izdot /pers. A/ labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru viņam papildus tiktu atlīdzināti mantiskie zaudējumi 75 *euro* apmerā;

pārējā daļā pieteikumu noraidīt;

piespriest no Latvijas Republikas par labu /pers. A/ (personas kods /personas kods/) viņa samaksāto valsts nodevu 30 *euro* apmērā, kas atlīdzināma no administratīvajā lietā pieaicinātās iestādes Valsts policijas budžeta līdzekļiem.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese *(paraksts)* A. Tauriņa